

Uzasadnienie

Obecne zarządzenie w sprawie ustanowienia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 oparto na merytorycznych ustaleniach z okresu sporządzania pierwszego zarządzenia w sprawie planu zadań ochronnych dla ww. obszaru z dnia 28 maja 2013 r. oraz na przeprowadzonych konsultacjach społecznych. Z powodu błędu legislacyjnego polegającego na pominięciu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w procedurze tworzenia i ustanawiania dotychczasowego zarządzenia w sprawie planu zadań ochronnych, konieczne było jego uchycenie oraz wydanie nowego, wspólnego zarządzenia. Poniżej opisano genezę utworzenia obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie oraz chronologiczny przebieg dotychczasowych procedur i ustaleń związanych z tworzeniem planu zadań ochronnych.

Obszar Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Obszar Natura 2000 został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny - Dz. Urz. UE L 43/63 z 13.2.2009.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą OOS, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody. W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz koordynujący, w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia planu zadań ochronnych, o którym mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W granicach obszaru Natura 2000 „Diabelskie Pustacie” PLH320048 znajduje się rezerwat przyrody „Diabelskie Pustacie”. Plan ochrony dla ww. rezerwatu uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody. W związku z powyższym, na podstawie art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, obszar rezerwatu przyrody „Diabelskie Pustacie” został wyłączony z zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Diabelskie Pustacie”.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru, czyli zapewnienie, że stan siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar nie zostanie pogorszony i zapewnione zostanie dążenie do osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu,

określa rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także w związku z regulacją art. 28 ust. 4 ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i trybie określonym w ustawie OOS, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu. W myśl przepisu art. 59 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019, poz. 1464), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Diabelskie Pustacie podjęto następujące działania:

- 1) opisano granice obszaru Natura 2000 w oparciu o 749 punktów załamania granicy, dla których podano współrzędne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogiem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247);
- 2) ustalono teren objęty projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody. Na terenie objętym planem znajduje się rezerwat przyrody: „Diabelskie Pustacie”. Obszar objęty planem zadań ochronnych położony jest w granicach administracyjnych nadleśnictw: Czarnobór i Borne Sulinowo. Ze względu na przesłanki wynikające z art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody plan zadań ochronnych sporządzono z wyłączeniem rezerwatu przyrody „Diabelskie Pustacie”;
- 3) zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

- siedliska przyrodnicze: 2330 Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*), 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Geniston*, *Pholio-Callunion*, *Calluno- Arctostaphylion*), 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny, 9160 Grąd subatlantycki, 91D0 Bory i lasy bagiennie, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe,
- gatunki zwierząt: 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*, 1337 bóbr europejski *Castor fiber*, 1081 Pływak szerokobrzeżek *Dytiscus latissimus*, 1355 wydra *Lutra lutra*, 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*.

W trakcie prac nad planem zadań ochronnych stwierdzono jedno nowe siedlisko przyrodnicze, które nie było ujęte w SDF-ie tj.: 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (*Ericion tetralix*) oraz dwa nowe gatunki zwierząt: 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, 1355 wilk *Canis lupus*;

4) dokonano oceny stanu ochrony ww. przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

5) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk.

Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących zagrożeń obszaru Natura 2000 należą: sukcesja, wkraczanie inwazyjnych gatunków roślin tj. trzcinnik piaskowy, intensywne użytkowanie rybackie, zmiany stosunków wodnych (niewłaściwe melioracje), zaniechanie lub brak koszenia, zmniejszanie się ilości martwego drewna, naturalne procesy łądowania zbiorników wodnych, brak dostatecznej wiedzy o przedmiotach ochrony, niekontrolowana penetracja obszaru Natura 2000 przez ludzi zagrażająca przedmiotom ochrony;

6) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji, kierując się potrzebą utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony;

7) ustalono działania ochronne zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych m.in. systematyczne usuwanie drzew i krzewów pochodzących z samosiewu, koszenie, ekstensywne użytkowanie łąk, dostosowanie gospodarki rybackiej i użytkowania wędkarskiego do specyfiki siedliska, zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, tworzenie ostoi bioróżnorodności, pozostawienia strefy ekotonowej, utrzymanie właściwego uwodnienia siedlisk, przebudowa drzewostanów w celu doprowadzenia do zgodności składu gatunkowego z siedliskiem przyrodniczym, ochrona potencjalnych miejsc występowania gatunków;

8) zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja tych działań umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem Natura 2000 wypełnienie przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, obwieszczeniem z dnia 05 grudnia 2013 r. znak: WOPN-ZP.6320.5.2013.BG podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego

projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Diabelskie Pustacie PLH320048, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS. Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Diabelskie Pustacie PLH320048 wpłynęły uwagi i wnioski ze strony społeczeństwa, które rozważono, wprowadzając w przypadku uwag uzasadnionych zmiany do projektu.

W dniu 29 kwietnia 2014 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowił plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 1917). Zarządzenie zostało poddane kontroli na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 27 maja 2014 r. (sygnatura: WOPN-PK.0211.1.2014.BG) wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności i gospodarności. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie po przeprowadzonej kontroli rozpoczął pracę na dokonaniu korekty wskazanych uchybień. Ponadto we własnym zakresie dokonano korekt merytorycznych oraz stylistycznych.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 28 ust. 3 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., zapewniono zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowywaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych, poprzez ich powiadomienie o możliwości zgłaszania uwag oraz wniosków do przygotowanego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO (zawiadomienie z dnia 24 lipca 2017 roku, znak: WOPN-ON.6320.10.2017.PW).

W wyniku tego etapu procedury, 2 podmioty zgłosiły 5 uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Nadleśnictwo Czarnobór	Załącznik 5. pkt. 15. dla siedliska 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze łąk, turzycowisk i mechowisk wymieniono lokalizację: - 323 i (droga leśna) - winno być 323 h gdzie znajduje się bagno, - 348 i (droga leśna) - winno być 348 h gdzie znajduje się drzewostan zaliczony do ostoi różnorodności biologicznej, - 292 b (drzewostan gospodarczy) - winno być 292 c gdzie znajduje się bagno z odnotowanym w bazie SILP siedliskiem 7230.	Uwagi częściowo uwzględniono. Działania dot. płątów wokół siedlisk a nie samych siedlisk. 1. Usunięto wydzielenie 323 i, dodano natomiast 323 f (w wydzieleniu 323 h nie można kształtować leśnej strefy ekotonowej). 2. Usunięto wydzielenie 348 i, dodano natomiast 348 h. 3. Nie dokonano zmiany, kształtowanie leśnej strefy ekotonowej dot. wydz. 292 b.
2.	Nadleśnictwo Czarnobór	Załącznik 5. pkt. 22. dla pływaka szerokobrzeżka wymieniono lokalizację wydzieleni występowania i wszystkie poza 236 m dotyczą strefy brzegowej jezior Przełęg i Kniewo. Wydzielenie 236 m to drzewostan oddalony o ok. 30 m od brzegu jeziora Przełęg, do którego przylega wydz. 236 n (zaliczone do ostoi różnorodności biologicznej) i właśnie je	Uwagę uwzględniono.

		proponujemy wskazać w pzo.	
3.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Załącznik nr 5, dot. 91D0 Uprzednio w pzo było również działanie: Utrzymanie obecnych warunków hydrologicznych. Dla łągów 91E0 utrzymano to działanie a dla borów bagiennych 91D0 z niewiadomych powodów znika to działanie z pzo.	Uwagę uwzględniono. W poprzednim pzo nie było takiego działania dla siedliska 91D0 ale uznano, iż dodanie go jest uzasadnione (z uwagi na inne uwarunkowania ekologiczne niż łągów 91E0 zapis odpowiednio zmodyfikowano).
4.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Załącznik nr 5, dot. 1042 (zalotka) Część tekstu działania niezrozumiała. Prosimy napisać że chodzi o utrzymanie „dotychczasowych” warunków hydrologicznych.	Uwagę częściowo uwzględniono. Zapis przededagowano.
5.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Załącznik nr 5, dot. 1352 (wilk) - monitoring Skoro istnieje metodyka monitoringu GIOŚ to należało by z niej skorzystać, nawet jeżeli nie wszystkie parametry będą możliwe do oceny w obszarze. Należy tylko zaznaczyć, których parametrów nie dało się z przyczyn praktycznych ocenić.	Uwagę uwzględniono. Zaplanowano monitoring w oparciu o metodykę GIOŚ.

Ponadto, z uwagi na to, iż zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 omyłkowo nie uwzględniało położenia części obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie na terenie województwa wielkopolskiego, należało dokonać korekty formalnej uwzględniającej ten fakt. Polegała ona na konieczności uchylecia zarządzenia z dnia 29 kwietnia 2014 roku oraz ponownym ustanowieniu zarządzenia wspólnie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu. Z powodu położenia obszaru PLH320048 tylko w niewielkim fragmencie na terenie województwa wielkopolskiego nie obejmującym przedmiotów ochrony, konieczność przeprowadzenia powyższej procedury nie wpłynęła na merytoryczną korektę poszczególnych części planu zadań ochronnych a ustanowienie nowego zarządzenia ma jedynie wymiar legislacyjny.

Po przygotowaniu ww. projektu zarządzenia uchylającego przystąpiono do procedury konsultacji społecznych nowego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048. Z uwagi na brak zmian merytorycznych w nowym zarządzeniu w sprawie planu zadań ochronnych nie powtarzano procedury konsultacji roboczych tylko od razu przystąpiono do etapu konsultacji społecznych kontynuując rozpatrywanie wniesionych wcześniej uwag.

Obwieszczeniem z dnia 6 listopada 2017 r., znak: WOPN-ON.6320.10.2017.PW, podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048 zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt. 11 ustawy OOŚ. Na etapie procedury konsultacji społecznych wpłynęły 2 pisma zawierające 7 uwag i wniosków ze strony następujących podmiotów: Nadleśnictwo Czarnobór, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie. Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Nadleśnictwo Czarnobór	Wnoskuję o dokonanie weryfikacji lokalizacji siedlisk przyrodniczych ze	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>szczególnym uwzględnieniem siedlisk wymagających pilnego wykonania zadań z zakresu ochrony czynnej, a także siedlisk leśnych: 4010 wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym, 4030 suche wrzosowiska, 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 7230 górskie i nizinne torfowiska o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 kwaśne buczyny, 9160 grądy subatlantyckie, 91DO* bory i lasy bagiennie, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. W tym celu w Załączniku nr 4. w pkt 5, 9, 10 i 11. proponujemy dodać zapis: „Weryfikacja stanu wiedzy o rzeczywistym rozmieszczeniu wszystkich płatów siedliska, pokryciu i stanie ochrony w obszarze Natura 2000.”</p>	
2.	Nadleśnictwo Czarnobór	<p>W uzasadnieniu do projektu zarządzenia czytamy: „W granicach obszaru Natura 2000 „Diabelskie Pustacie” PLH320048 znajduje się rezerwat przyrody „Diabelskie Pustacie”. Plan ochrony dla ww. rezerwatu uwzględnia zakres planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody. W związku z powyższym, na podstawie art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, obszar rezerwatu przyrody „Diabelskie Pustacie” został wyłączony z zapisów planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Diabelskie Pustacie” - zapis ten stosowany jest niekonsekwentnie projekt zarządzenia odnosi się częściowo również do siedlisk zlokalizowanych w rezerwacie przyrody - co sugeruje zapis „wszystkie płaty siedliska” bez konkretnie wskazanej lokalizacji oraz oddz. 405 w załączniku nr 5 pkt 24 dla zalotki większej. Ponadto na etapie porównywania zasięgu siedlisk nieleśnych (na podstawie warstw shp. otrzymanych z RDOŚ w Szczecinie) na powierzchni rezerwatu przyrody Diabelskie Pustacie stwierdzono rozbieżności w ich lokalizacji i wynikające z tego wykluczające się sposoby zagospodarowania danego terenu np. w oddz. 409 i 410 usuwanie nalotów i koszenie łąk trzęślicowych opisane w planie zadań ochronnych dla obszaru PLH320048 i</p>	<p>Uwagę uwzględniono. Zapisy ujednociono i poprawiono w taki sposób, aby odniesienie się to obszaru Natura 2000 (z wyłączeniem rezerwatu) było czytelne.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		pozostawienie terenu do naturalnej sukcesji (Ekochora 2) opisane w planie ochrony rezerwatu - co sygnalizowaliśmy w piśmie ZG.7210.4.2017.IM z dnia 23.10.2017 r.	
3.	Nadleśnictwo Czarnobór	Zdaniem Nadleśnictwa należy ustalić hierarchię pilności wykonania zadań z zakresu ochrony czynnej dla poszczególnych typów siedlisk i wydzieleń leśnych, co pozwoli na ich skuteczną ochronę. W przypadku siedlisk wymagających wycięcia istniejących zadrzewień z uwagi na rozmiar prac konieczne będzie wykonywanie cięć również w sezonie wegetacyjnym. Późniejsze systematyczne usuwanie nalotów będzie możliwe do wykonania poza sezonem wegetacyjnym dla sosny, lecz gatunki lekkonasienne skutecznie eliminować można tylko latem, gdy drzewka intensywnie przyrastają i po ich ścięciu korzeń „zamiera”, a odrosty korzeniowe rzadziej odrastają. Aby stworzyć taką możliwość proponujemy w Załączniku 5 w pkt. 3, 5, 8 dodać zapis: „Skutecznie usunąć istniejące zadrzewienia - dopuszczalne wykonanie prac także w sezonie wegetacyjnym”. Natomiast istniejący opis zastąpić „Systematyczne wycinanie drzew i krzewów pochodzących z samosiewów. (Wycinki stosować poza sezonem wegetacyjnym dla sosny, zaś w sezonie wegetacyjnym dla gatunków lekkonasiennej tj.: brzoza i osika, tak aby podczas prac nie niszczyć roślinności nieleśnej.)”	Uwagę uwzględniono.
4.	Nadleśnictwo Czarnobór	Załącznik nr 5. pkt. 14. dla siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska wymieniono lokalizację w oddz. 264 n gdzie znajduje się samo siedlisko i zaewidencjonowane jest bagno, na którego terenie nie można stworzyć strefy ekotonowej. Proponujemy usunąć to wydzielenie.	Uwagę uwzględniono.
5.	Nadleśnictwo Czarnobór	Załącznik nr 5. pkt. 15. dla siedliska 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk działanie ochronne polegać ma na „Pozostawieniu leśnej strefy ekotonowej wokół siedliska” co można równie skutecznie osiągnąć poprzez stosowanie rębni złożonych. Dlatego proponujemy opis zakresu	Uwagę po części uwzględniono. Pozostawiono zapis dot. niestosowania cięć zupełnych gdyż w opinii RDOŚ zapis mówiący o stosowaniu rębni złożonych jest niewyczerpujący (w ramach rębni złożonych także stosuje się cięcia zupełne np. przy rębniach gniazdowych).

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		prac zmienić na: „Pozostawienie strefy ekotonowej (szerokości ok. 25 m) wokół płątów siedliska. Dopuszcza się stosowanie wyłącznie rębni złożonych i użytkowania przedrębnego.”	
6.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<p>§7 zarządzenia, załącznik nr 6</p> <p>Należy podkreślić, że wskazania, o których mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, mają na celu eliminację lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Powinny więc one opierać się na analizie dokumentu planistycznego, której celem jest identyfikacja tych ustaleń dokumentu planistycznego, których realizacja może mieć wpływ na cele ochrony danego obszaru Natura 2000. Z uzasadnienia do projektu zarządzenia nie wynika, aby taka analiza została przeprowadzona. Nie jest wiadome, jakie ustalenia przewidują dokumenty planistyczne obejmujące tereny w granicach obszaru Natura 2000, a tym samym czy ich realizacja może mieć wpływ na obszar.</p> <p>Zgodnie z § 7 zarządzenia w załączniku nr 6 zawarto jedynie wskazania do zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Borne Sulinowo oraz istniejącym planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, przy czym jako propozycję zmiany w planie miejscowych podano jedynie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w dokumencie należy umieścić informacje o granicach obszaru Natura 2000 oraz o lokalizacji i zróżnicowaniu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze. - przedsięwzięcia, inwestycje lub zmiany sposobu użytkowania gruntów planowane w granicach obszaru lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na powierzchnię, liczebność ani stan siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem ochrony. <p>Powyższe wskazanie nie może być uznane za wypełniające wytyczne z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Informacja o obowiązujących przepisach i ograniczeniach z nich wynikających</p>	Uwagę uwzględniono. Usunięto załącznik nr 6 z projektu zarządzenia.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>nie jest wskazaniem mającym na celu eliminację lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, zwłaszcza w sytuacji gdy zagrożenia te nie zostały w ogóle zidentyfikowane w trakcie tworzenia projektu planu. Należy przy tym wskazać, że wskazanie zawiera zmodyfikowane brzmienie zakazu wynikającego z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Nie jest także jasne, co należy rozumieć przez wskazanie, że w dokumentach należy zamieścić informację o lokalizacji i zróżnicowaniu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze. Czy powyższe oznacza, że na załączniki mapowe do tych dokumentów należy wrysować siedliska przyrodnicze, a w części tekstowej wskazać liczbę siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze? Należy podkreślić, że wskazania w planie zadań ochronnych mają być konkretne i precyzyjne, aby było jasne, co organ planistyczny ma zmienić i w jaki sposób.</p>	
7.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<p>Załącznik nr 5 (dot. 91D0)</p> <p>W uchylanym pzo było również działanie: Utrzymanie obecnych warunków hydrologicznych. Dla łągów 91E0 utrzymano to działanie a dla borów bagiennych 91D0 z niewiadomych powodów znika to działanie z pzo. Z jakiego powodu?</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono, W uchylanym zarządzeniu nie było przytoczonego w uwadze zapisu dla siedliska 91D0 natomiast w obecnym znalazł się zapis dot. utrzymania lub poprawy warunków wodnych w obrębie siedliska 91D0.</p>

Jednocześnie w projekcie zarządzenia dokonano następujących zmian, wynikających głównie z przedstawienia zapisów w sposób przejrzysty, czytelny i komplementarny w całym dokumencie, poprawienia oczywistych omyłek oraz wprowadzenia zmian wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018, poz. 2268 z późn. zm.), na mocy której powstała nowa instytucja – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz jej jednostki organizacyjne, określone w art. 239 tej ustawy.

Ponadto w przedmiotowym projekcie uzupełniono i poprawiono opisy wybranych zagrożeń (załącznik nr 3), rozszerzono ewentualną potrzebę działań ochronnych modyfikujących warunki wodne dla siedlisk 4010, 6410 oraz doprecyzowano terminy wykonywania połowów sieciowych w ramach ochrony siedliska 3150 (załącznik nr 5).

Biorąc pod uwagę rozszerzenie zakresu planowanych zmian dotyczących wprowadzenia nowych zapisów w projekcie zarządzenia, w tym usunięcia załącznika nr 6, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych został ponownie poddany konsultacjom społecznym na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w

ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.).

Obwieszczeniem z dnia 12 października 2018 r., znak:WOPN-ON.6320.10.2017.PW, podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do ponownych konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Diabelskie Pustacie PLH320048. Na etapie procedury konsultacji społecznych wpłynęły 2 pisma zawierające 5 uwag i wniosków ze strony następujących podmiotów: Nadleśnictwo Czarnobór, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy. Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Nadleśnictwo Czarnobór	<p>Wnosimy o dokonanie zmiany zapisu w Załączniku nr 5 dla podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych z „Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarnobór w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie” na „Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarnobór, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie” dla siedlisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4010 wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (pkt. nr 3, 12), - 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (pkt. nr 7), - 7230 górskie i nizinne torfowiska o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (pkt. nr 9). <p>Pozwoli to na jednoznaczne wskazanie odpowiedzialności za wykonanie działań ochronnych zarówno na sprawującym nadzór jak i zarządcy terenu.</p>	Uwagę uwzględniono.
2.	Nadleśnictwo Czarnobór	<p>Wnosimy o dokonanie zmiany zapisu w Załączniku nr 5 dla podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych z „Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarnobór, Nadleśniczy Nadleśnictwa Borne Sulinowo w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie” na „Nadleśniczy Nadleśnictwa Czarnobór, Nadleśniczy Nadleśnictwa Borne Sulinowo, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie” dla siedliska 4030 suche wrzosowiska (pkt. 4, 5, 6).</p> <p>Pozwoli to na jednoznaczne wskazanie odpowiedzialności za wykonanie działań ochronnych zarówno na sprawującym nadzór jak i zarządcy terenu.</p>	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
3.	Nadleśnictwo Czarnobór	<p>Wnosimy o dokonanie zmiany zapisu w Załączniku nr 5 (pkt. 19) dla podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych dla siedliska 91D0 Bory i lasy bagienne z <i>Nadleśnictwo Czarnobór</i> na <i>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie</i>.</p> <p>Nadleśnictwo Czarnobór nie posiada szczegółowej wiedzy na temat przedmiotowych stosunków wodnych i doświadczenia w prowadzeniu prac melioracyjnych na obszarze w zasięgu siedlisk przyrodniczych.</p>	<p>Uwagę w części uwzględniono uznając, iż nie należy zupełnie pomijać podmiotu zarządzającego przedmiotowymi gruntami, wprowadzając korektę brzmienia w kolumnie „podmiot odpowiedzialny” w następujący sposób: <i>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Nadleśniczym Nadleśnictwa Czarnobór</i>.</p>
4.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, RZGW w Bydgoszczy	<p>W załączniku nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, w przedmiocie ochrony 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe (pkt nr 20), zapis dotyczący zakresu prac zmodyfikować z zapisu:</p> <p>„Pozostawienie warunków wodnych w obrębie płatów siedlisk bez ingerencji antropogenicznej za wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, siedliskom przyrodniczym oraz drzewostanom (cały okres obowiązywania PZO)”,</p> <p>na zapis:</p> <p>„Pozostawienie warunków wodnych w obrębie płatów siedlisk bez ingerencji antropogenicznej za wyjątkiem robót zabezpieczających prawidłową eksploatację urządzeń wodnych, drożności cieku, bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz sytuacji zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, siedliskom przyrodniczym oraz drzewostanom (cały okres obowiązywania PZO)”</p>	<p>Uwagę w części uwzględniono modyfikując zapis w pkt. 20 w sposób następujący:</p> <p><i>Pozostawienie warunków wodnych w obrębie płatów siedlisk bez ingerencji antropogenicznej z wyjątkiem robót zabezpieczających prawidłową eksploatację istniejących urządzeń wodnych, zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz sytuacji zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, siedliskom przyrodniczym oraz drzewostanom. Usuwanie powalonych drzew z koryta rzeki powinno być ograniczone do minimum i mieć miejsce tylko w sytuacji rzeczywistego zagrożenia powodziowego (w tym zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych i drzewostanów) oraz funkcjonowania urządzeń wodnych i obiektów hydrotechnicznych (cały okres obowiązywania PZO).</i></p>
5.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, RZGW w Bydgoszczy	<p>Wykonanie powyższego działania ochronnego (załącznik nr 5, pkt. 20) dla przedmiotu ochrony 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe będzie możliwe po uprzednim zrealizowaniu przez RDOŚ w Szczecinie uzupełnienia stanu wiedzy o tym przedmiocie ochrony (pkt nr 47 - wykonanie inwentaryzacji i weryfikacji granic siedliska) i jego udostępnieniu Wodom Polskim.</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Przedmiotowe działania z mocy ustawy o ochronie przyrody wymagają obligatoryjnego zgłoszenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie. Niezależnie od aktualnego stopnia rozpoznania zasobów siedliska regionalny dyrektor ochrony środowiska dokonuje oceny wpływu planowanych działań na obszar Natura 2000, przeprowadzając jeśli to niezbędne weryfikację w terenie. Często nawet uzupełnienie stanu wiedzy może być</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			niewystarczające do pełnej oceny bieżącej sytuacji. Wyniki przedmiotowego uzupełnienia stanu wiedzy zostaną niezwłocznie udostępnione Wodom Polskim.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem z dnia 30 maja 2019 roku, sygnatura: P-1.0522.8.2019.KD oraz Wojewodą Wielkopolskim, pismem z dnia 2 lipca 2019 roku, sygnatura:KN-III.0521.6.2019.5

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

Aleksandra Stodulna

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Miłostawa Olejnik